ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 · คณิตศาสตร์

การบวก การลบจำนวนนับไม่เกิน 20

บทที่ 5 · นับต่อ เส้นจำนวน ทำให้ครบสิบ สามจำนวน และโจทย์ปัญหา

ตามหัวข้อ 5.1–5.15 | กิจกรรม 19 หน้า | ฉบับนักเรียน | พิมพ์ได้ทันที A4

หนังสือของ ..... ชั้น ป.1/ .....

คำแนะนำสำหรับครูและผู้ปกครอง

แบบฝึกชุด **การบวก การลบจำนวนนับไม่เกิน 20** สำหรับชั้น ป.1 ภาคเรียนที่ 1 ฝึกหาผลบวกและผลลบไม่เกิน 20 ด้วยการนับต่อ เส้นจำนวน การบวกจำนวนเดียวกัน การทำให้ครบสิบ การบวกลบสามจำนวน หาตัวไม่ทราบค่า แก้และสร้างโจทย์ปัญหา พร้อมฝึกตั้งบวกตั้งลบ

1 ในชุดนี้มีอะไรบ้าง

5.1 การหาผลบวกโดยใช้การนับต่อ	หน้า 3	1 หน้า
5.2 การหาผลบวกโดยใช้เส้นจำนวน	หน้า 4	1 หน้า
5.3 การหาผลบวกโดยใช้การบวกจำนวนเดียวกัน	หน้า 5	1 หน้า
5.4 การหาผลบวกโดยการทำให้ครบสิบ	หน้า 6	1 หน้า
5.5 การหาผลบวกของจำนวนสามจำนวน	หน้า 7	1 หน้า
5.6 การหาผลลบโดยใช้การวาดรูป	หน้า 8	1 หน้า
5.7 การหาผลลบโดยใช้เส้นจำนวน	หน้า 9	1 หน้า
5.8 การหาผลลบโดยใช้การนับต่อ	หน้า 10	1 หน้า
5.9 การหาผลลบของจำนวนสามจำนวน	หน้า 11	1 หน้า
5.10 การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า	หน้า 12	1 หน้า
5.11 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (1)	หน้า 13	1 หน้า
5.12 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (2)	หน้า 14	1 หน้า
5.13 โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (3)	หน้า 15	1 หน้า
5.14 การสร้างโจทย์ปัญหาจากภาพ	หน้า 16	1 หน้า
5.15 การสร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์	หน้า 17	1 หน้า
ตั้งบวก	หน้า 18	1 หน้า
ตั้งลบ	หน้า 19	1 หน้า
ทบทวนบทที่ 5	หน้า 20–21	2 หน้า

2 ทำอย่างไรให้ได้ผล

- ใช้ฝึกหลังเรียนแต่ละเรื่องในบทที่ 5 เรียงตามหัวข้อ 5.1–5.15 ของคู่มือครู
- ข้อแรกของแต่ละหน้ามีป้าย **ตัวอย่าง** ทำให้ดูแล้ว อ่านพร้อมเด็กก่อนลงมือ

3 สัญลักษณ์ในเล่ม

จุดเริ่มเขียน ลากตามรอยประ

ตัวอย่าง ข้อที่ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

กรอบสำหรับเขียนตัวเลข

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.1

การหาผลบวกโดยใช้การนับต่อ

เริ่มจากจำนวนในถุง แล้วนับต่อทีละ 1 จนครบ

ตัวอย่าง

1.

8 + 3 = 11

นับต่อ 8 9 10 11

2.

9 + 4 = ☐

นับต่อ 9 ☐ ☐ ☐ ☐

3. 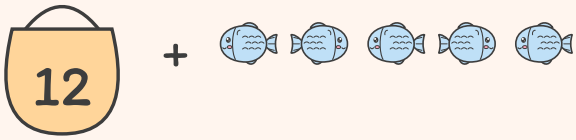

12 + 5 = ☐

นับต่อ 12 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

4. 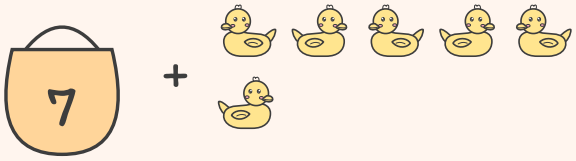

7 + 6 = ☐

นับต่อ 7 ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

5. 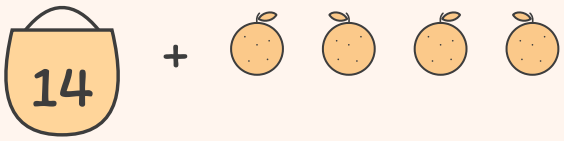

14 + 4 = ☐

นับต่อ 14 ☐ ☐ ☐ ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.2

การหาผลบวกโดยใช้เส้นจำนวน

เริ่มที่จำนวนแรก กระโดดไปทางขวาบนเส้นจำนวน แล้วหาผลบวก

1 $9 + 4 = 13$ ตัวอย่าง

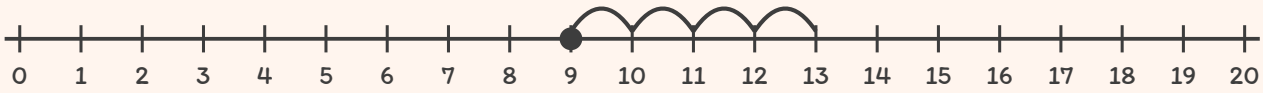

2 $6 + 7 =$ ☐

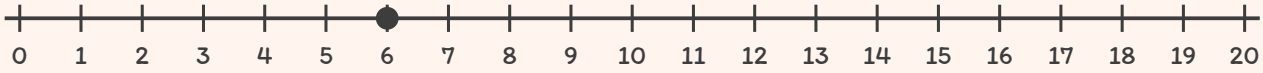

3 $11 + 5 =$ ☐

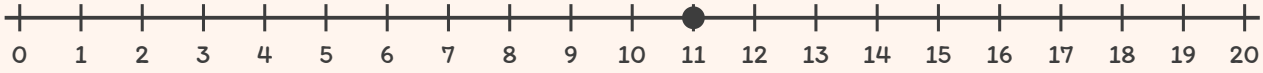

4 $8 + 8 =$ ☐

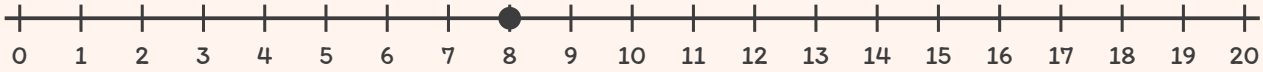

5 $13 + 6 =$ ☐

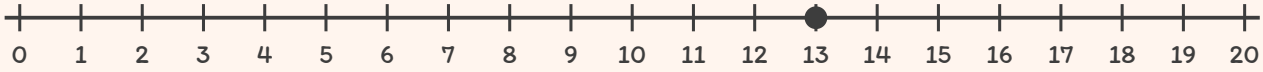

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.3

การหาผลบวกโดยใช้การบวกจำนวนเดียวกัน

ใช้การบวกจำนวนเดียวกันช่วยหาผลบวก

1 ตัวอย่าง

6 + 6 = 12

2

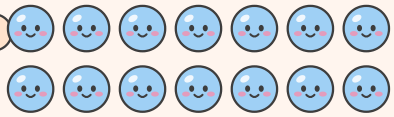

7 + 7 = ☐

3

8 + 8 = ☐

4

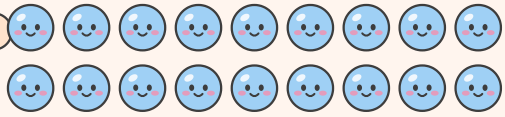

9 + 9 = ☐

5

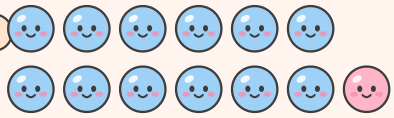

6 + 7 = 6 + 6 + 1 = ☐

6

7 + 8 = 7 + 7 + 1 = ☐

7

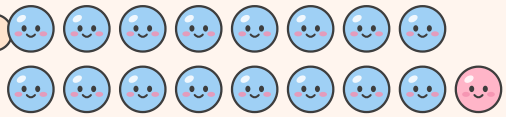

8 + 9 = 8 + 8 + 1 = ☐

8

5 + 6 = 5 + 5 + 1 = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.4

การหาผลบวกโดยการทำให้ครบสิบ

เติมให้ครบสิบก่อน แล้วบวกส่วนที่เหลือ

1 = 10 + 3 = 13

8 + 5 = 8 + 2 + 3

ตัวอย่าง

2 = 10 + ... = ...

9 + 4 = 9 + 1 + 3

3 = 10 + ... = ...

7 + 6 = 7 + 3 + 3

4 = 10 + ... = ...

6 + 5 = 6 + 4 + 1

5 = 10 + ... = ...

8 + 7 = 8 + 2 + 5

6 = 10 + ... = ...

9 + 8 = 9 + 1 + 7

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.5

การหาผลบวกของจำนวนสามจำนวน

บวกสองจำนวนแรกก่อน แล้วบวกจำนวนที่สาม

1 $3 + 4 + 5 = 12$

ตัวอย่าง

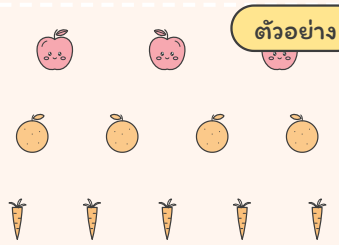

ทำทีละขั้น $3 + 4 = 7$; $7 + 5 = 12$

2 $6 + 2 + 7 =$ ☐

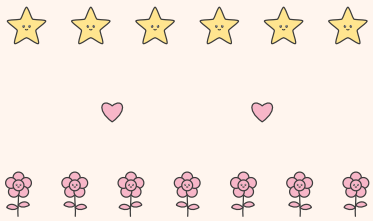

ทำทีละขั้น $6 + 2 =$ ☐ ; ☐ $+ 7 =$ ☐

3 $5 + 5 + 4 =$ ☐

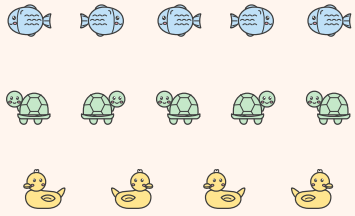

ทำทีละขั้น $5 + 5 =$ ☐ ; ☐ $+ 4 =$ ☐

4 $4 + 6 + 9 =$ ☐

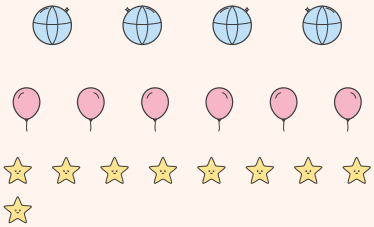

ทำทีละขั้น $4 + 6 =$ ☐ ; ☐ $+ 9 =$ ☐

5 $7 + 3 + 8 =$ ☐

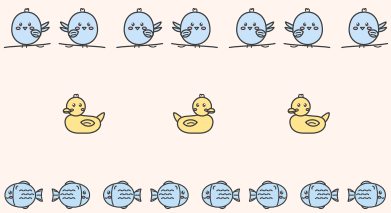

ทำทีละขั้น $7 + 3 =$ ☐ ; ☐ $+ 8 =$ ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.6

การหาผลลบโดยใช้การวาดรูป

วาดรูปแสดงตัวตั้ง ขีดฆ่าออกตามตัวลบ แล้วหาผลลบ

1. 12 – 5 = 7 ตัวอย่าง

2. 15 – 7 =

3. 11 – 4 =

4. 17 – 9 =

5. 14 – 6 =

6. 13 – 8 =

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.7

การหาผลลบโดยใช้เส้นจำนวน

เริ่มที่ตัวตั้ง กระโดดไปทางซ้ายบนเส้นจำนวน แล้วหาผลลบ

ตัวอย่าง

1 $14 - 5 = \boxed{9}$

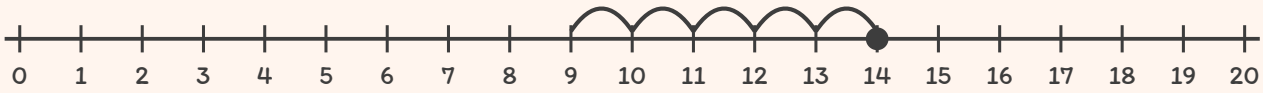

2 $12 - 4 = \square$

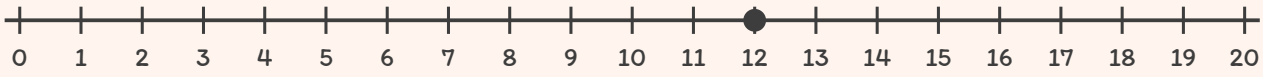

3 $17 - 8 = \square$

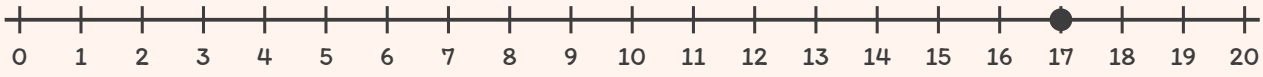

4 $20 - 6 = \square$

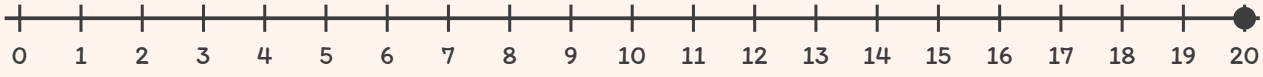

5 $15 - 9 = \square$

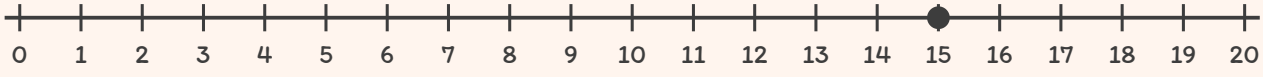

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.8

การหาผลลบโดยใช้การนับต่อ

นับต่อจากตัวลบไปให้ถึงตัวตั้ง จำนวนครั้งที่นับคือผลลบ

ตัวอย่าง

1. $13 - 9 = \boxed{4}$

นับต่อจาก 9 ไปให้ถึง 13 นับได้กี่ครั้ง

1 2 3 4

9 10 11 12 13

2. $15 - 8 = \square$

นับต่อจาก 8 ไปให้ถึง 15 นับได้กี่ครั้ง

8 9 10 11 12 13 14 15

3. $12 - 7 = \square$

นับต่อจาก 7 ไปให้ถึง 12 นับได้กี่ครั้ง

7 8 9 10 11 12

4. $16 - 11 = \square$

นับต่อจาก 11 ไปให้ถึง 16 นับได้กี่ครั้ง

11 12 13 14 15 16

5. $14 - 10 = \square$

นับต่อจาก 10 ไปให้ถึง 14 นับได้กี่ครั้ง

10 11 12 13 14

เรื่อง 5.9

การหาผลลบของจำนวนสามจำนวน

ลบทีละขั้น แล้วเขียนผลลบ

1 $15 - 4 - 3 =$ 8

ตัวอย่าง

ทำทีละขั้น $15 - 4 =$ 11 ; 11 $- 3 =$ 8

2 $18 - 6 - 2 =$ ☐

ทำทีละขั้น $18 - 6 =$ ☐ ; ..... $- 2 =$ ☐

3 $12 - 5 - 4 =$ ☐

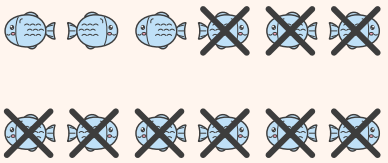

ทำทีละขั้น $12 - 5 =$ ☐ ; ..... $- 4 =$ ☐

4 $20 - 8 - 7 =$ ☐

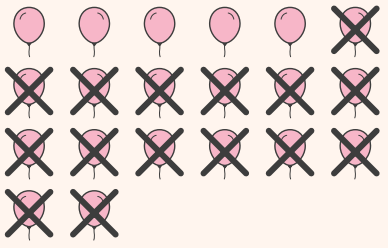

ทำทีละขั้น $20 - 8 =$ ☐ ; ..... $- 7 =$ ☐

5 $16 - 9 - 6 =$ ☐

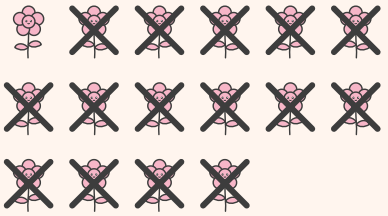

ทำทีละขั้น $16 - 9 =$ ☐ ; ..... $- 6 =$ ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.10

การหาค่าของตัวไม่ทราบค่า

หาจำนวนที่ใส่ในกรอบแล้วทำให้ประโยคถูกต้อง

ตัวอย่าง

1. $8 + \boxed{7} = 15$

2. $\square + 6 = 13$

3. $9 + \square = 17$

4. $\square + 7 = 20$

5. $16 - \square = 9$

6. $\square - 5 = 12$

7. $14 - \square = 6$

8. $\square - 8 = 11$

9. $12 + \square = 19$

10. $20 - \square = 13$

เรื่อง 5.11

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (1)

อ่านโจทย์ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1

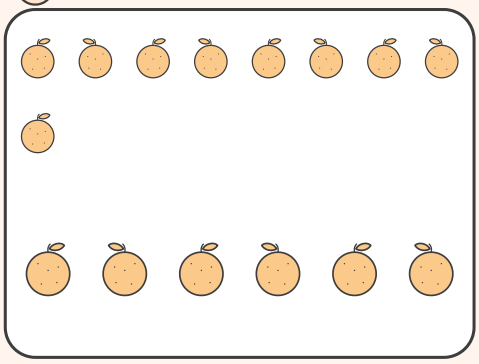

แม่ซื้อส้ม 9 ผล ซื้อเพิ่มอีก 6 ผล
แม่มีส้มทั้งหมดกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ 9 + 6 = 15

ตอบ 15 ผล

2

ครูแจกสติกเกอร์ดาว 8 ดวง แล้วแจกเพิ่ม 7 ดวง
ครูแจกสติกเกอร์ทั้งหมดกี่ดวง

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ + ☐ = ☐

ตอบ _____ ดวง

3

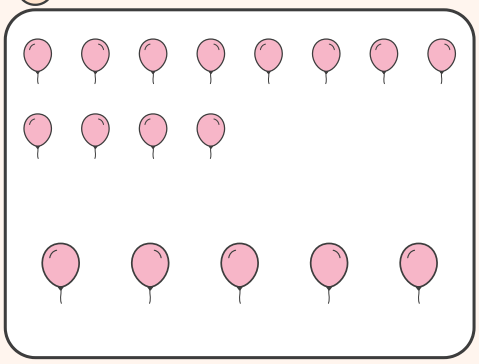

มีลูกโป่ง 12 ลูก ซื้อมาเพิ่ม 5 ลูก
มีลูกโป่งทั้งหมดกี่ลูก

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ + ☐ = ☐

ตอบ _____ ลูก

เรื่อง 5.12

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (2)

อ่านโจทย์ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1

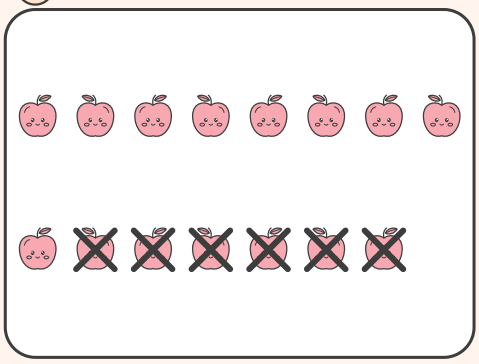

มีแอปเปิล 15 ผล กินไป 6 ผล
เหลือแอปเปิลกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ 15 – 6 = 9

ตอบ 9 ผล

2

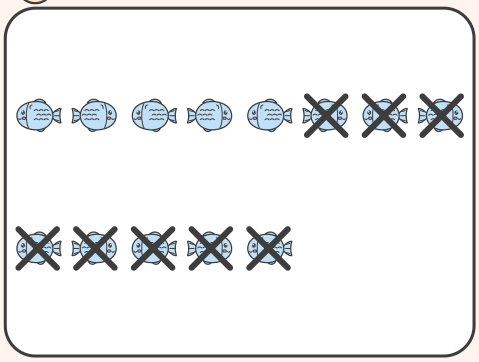

ในตู้มีปลา 13 ตัว ตักไปเลี้ยงที่อื่น 8 ตัว
ในตู้เหลือปลากี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ – ☐ = ☐

ตอบ _____ ตัว

3

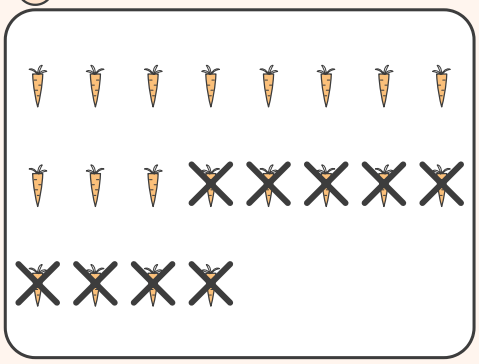

กระต่ายมีแครอท 20 หัว กินไป 9 หัว
กระต่ายเหลือแครอทกี่หัว

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ – ☐ = ☐

ตอบ _____ หัว

เรื่อง 5.13

โจทย์ปัญหาการบวกและโจทย์ปัญหาการลบ (3)

อ่านโจทย์ เขียนประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

1 ตัวอย่าง

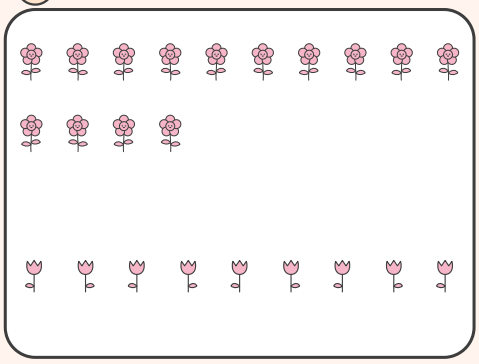

นิดเก็บดอกไม้ได้ 14 ดอก น้อยเก็บได้ 9 ดอก
นิดเก็บได้มากกว่าน้อยกี่ดอก

ประโยคสัญลักษณ์ 14 − 9 = 5

ตอบ 5 ดอก

2

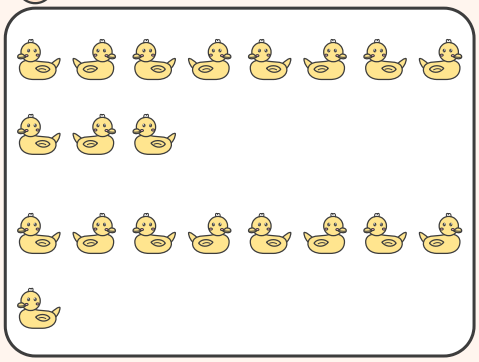

ในสระมีเป็ด 11 ตัว เดินมาเพิ่มอีก 9 ตัว
ในสระมีเป็ดทั้งหมดกี่ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ ..... + ... = ...

ตอบ _____ ตัว

3

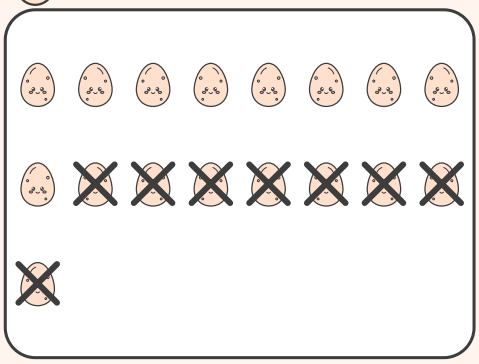

แม่มีไข่ 17 ฟอง ใช้ทำขนมไป 8 ฟอง
แม่เหลือไข่กี่ฟอง

ประโยคสัญลักษณ์ ..... − ..... = ...

ตอบ _____ ฟอง

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.14

การสร้างโจทย์ปัญหาจากภาพ

ดูภาพ แล้วเติมจำนวนให้เป็นโจทย์ปัญหา

ตัวอย่าง

1

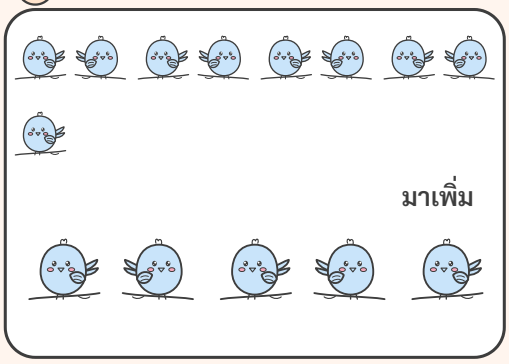

มีนก 9 ตัว

บินมาเพิ่ม 5 ตัว

รวมเป็น 14 ตัว

ประโยคสัญลักษณ์ 9 + 5 = 14

2

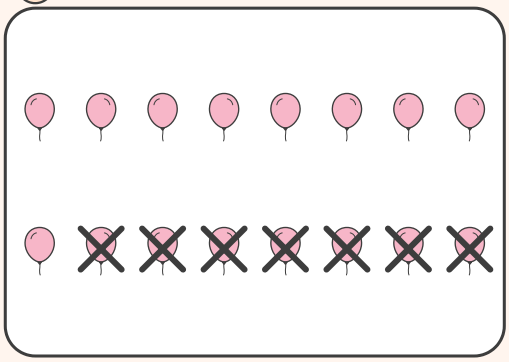

มีลูกโป่ง ____ ลูก

แตกไป ____ ลูก

เหลือ ____ ลูก

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

3

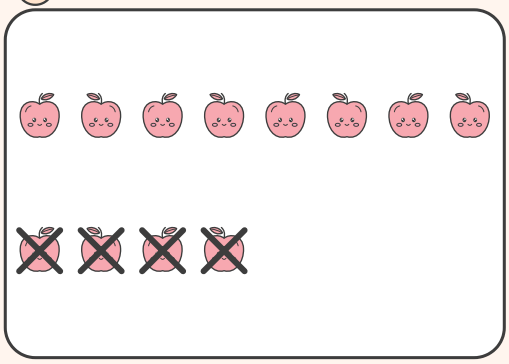

มีแอปเปิล ____ ผล

กินไป ____ ผล

เหลือ ____ ผล

ประโยคสัญลักษณ์ ☐ − ☐ = ☐

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

เรื่อง 5.15

การสร้างโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์

แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์ แล้วตอบพร้อมหน่วย

ตัวอย่าง

1 **8 + 9 = 17** แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

มีลูกอม 8 เม็ด ได้มาอีก 9 เม็ด

มีลูกอมทั้งหมดกี่เม็ด

ตอบ 17 เม็ด

2 **18 – 9 = 9** แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

3 **13 – 6 = 7** แต่งโจทย์ปัญหาจากประโยคสัญลักษณ์นี้

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

ฝึกเพิ่ม

ตั้งบวก

ตั้งบวกแล้วหาคำตอบ เขียนตัวเลขให้ตรงหลัก

1

12 + 5

1 2
5 +
1 7

ตัวอย่าง

2

4 + 3

4
3 +

3

11 + 7

1 1
7 +

4

13 + 6

1 3
6 +

5

10 + 8

1 0
8 +

6

8 + 5

8
5 +

7

14 + 5

1 4
5 +

8

3 + 12

3
1 2 +

9

16 + 3

1 6
3 +

10

7 + 6

7
6 +

จำไว้นะ: หลักหน่วยตรงหลักหน่วย หลักสิบตรงหลักสิบ และเครื่องหมาย + อยู่ด้านขวามือ

ชื่อ ..... ชั้น ป.1/ ..... เลขที่ .....

ฝึกเพิ่ม

ตั้งลบ

ตั้งลบแล้วหาคำตอบ เขียนตัวเลขให้ตรงหลัก

1

18 – 5

1 8
5 –
1 3

ตัวอย่าง

2

9 – 4

9
4 –

3

17 – 3

1 7
3 –

4

19 – 7

1 9
7 –

5

15 – 4

1 5
4 –

6

16 – 2

1 6
2 –

7

8 – 5

8
5 –

8

14 – 4

1 4
4 –

9

18 – 6

1 8
6 –

10

20 – 10

2 0
1 0 –

จำไว้นะ: หลักหน่วยตรงหลักหน่วย หลักสิบตรงหลักสิบ และเครื่องหมาย – อยู่ด้านขวามือ

ทบทวน

ทบทวนบทที่ 5

หาผลบวกและผลลบ แล้วเขียนคำตอบในกรอบ

ตัวอย่าง

9 + 5 = 14

14 – 6 = ☐

8 + 8 = ☐

17 – 9 = ☐

6 + 7 = ☐

12 – 3 = ☐

11 + 9 = ☐

20 – 7 = ☐

7 + 7 = ☐

15 – 8 = ☐

13 + 4 = ☐

16 – 9 = ☐

ทบทวน

ทบทวนบทที่ 5

ลากเส้นจับคู่โจทย์กับคำตอบ

ตัวอย่าง

